

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka Liberec, rozhodl samosoudkyně Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M., ve věci

žalobkyně: L.F., narozena ■■■, státní příslušnost Ukrajina
bytem ■■■

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2017, č. j. OAM-1053/ZA-ZA11-K07-2016,

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 18. 10. 2017, č. j. OAM-1053/ZA-ZA11-K07-20167, se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě žalobkyně napadla shora označené rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný žalobkyni neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani §14b zákona č. 325/1990 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Vycházel přitom z výpovědi žalobkyně a z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině.
2. Žalovaný nedospěl po posouzení věci k závěru, že by tvrzené potíže žalobkyně s radikály z Právého sektoru bylo možné označit za pronásledování z důvodu zastávání určitých politických názorů ve smyslu zákona o azylu. Aby bylo možné hovořit o skutečném pronásledování ve smyslu azylového zákona, muselo by k pronásledování docházet ze strany státních orgánů Ukrajiny nebo ze strany soukromých osob, jejichž činnost by byla těmito státními orgány podporována či tolerována a stát by nebyl schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Pokud jsou důvodem k žádosti o mezinárodní ochranu výhružky ze strany příznivců Právého sektoru, tj. potíže ryze soukromými osobami, nedisponujícími žádnou faktickou mocí ve státě, a nikoliv problémy či diskriminace ze strany státních orgánů, nejde o azylově relevantní důvody, které by odůvodňovaly důvody azylu žalobkyni v České republice. Žalovaný v této souvislosti upozornil, že na základě jím shromážděných informací je Právý sektor na Ukrajině zcela marginální politickou silou nemající fakticky žádný vliv na výkon státní správy, ani na bezpečnostní složky. Z citovaných zdrojů i z veřejně dostupného zpravodajství informačních médií vyplývá, že příslušné ukrajinské orgány proti násilí ze strany příslušníků Právého sektoru účinně zasahují a jeho projevy eliminují. Pokud by se žalobkyně skutečně cítila ohrožena nějakým nebezpečím ze strany členů Právého sektoru, měla na Ukrajině celou řadu možností, jak se proti takovým nezákonnostem bránit, protože v případě poškození způsobeného trestnou činností či porušováním práv a svobod je možné na Ukrajině vyhledat pomoc. Žalobkyně této možnosti nevyužila. Tvrzení žalobkyně, že tak neučinila z důvodu propojení policie a Právého sektoru, žalovaný s ohledem na zprávy, které v průběhu správního řízení shromáždil, neakceptoval. Žalovaný také dospěl k závěru, že žalobkyně tvrzené potíže se soukromými osobami ve vlasti nemohla pociťovat nijak palčivě, protože v takovém případě by se snažila minimálně opustit místo svého trvalého bydliště. Žalobkyně se však po celou dobu tvrzených potíží zdržovala ve městě Ivano-Frankovsk, kde i nadále docházela do zaměstnání. Město opouštěla kvůli problémům s agresivním partnerem a nikoliv kvůli jednání členů Právého sektoru. Žalobkyně se také do kontaktu s těmito osobami dostala pouze ve dvou případech, a to na jaře 2014, kdy jí bylo ústně vyhrožováno, a dále v říjnu 2015, kdy byla fyzicky napadena. Krom těchto dvou případů k žádnému jinému incidentu nedošlo. Obavy žalobkyně proto žalovaný označil za nadsazené. Dle žalovaného nelze také přehlédnout i rozpory ve výpovědi žalobkyně, která nejdříve uvedla, že ji členové Právého sektoru fyzicky napadli kvůli jejím výrokům, že by měli zanechat krádeží a odjet bojovat do ATO, aby poté sdělila, že se jednalo o kamarády jejího druha,

kteří se jí tímto způsobem snažili přesvědčit, aby od něho neodcházela a zůstala s ním. Žalobkyně také v souvislosti s tvrzenými potížemi se členy Pravého sektoru uvedla, že incidentů s nimi měla velmi mnoho, aby vzápětí uvedla, že krom výše uvedených dvou případů žádné další problémy se členy Pravého sektoru neměla. Tyto skutečnosti vedly žalovaného k názoru, že se ze strany žalobkyně jedná o účelová tvrzení mající za cíl ovlivnit rozhodnutí žalovaného. Žalovaný proto uzavřel, že tvrzené obavy z příslušníků Pravého sektoru jsou neopodstatněné a nelze je pokládat za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu.

3. Žalovaný připustil, že jednání ze strany druhu žalobkyně, otce jejich dětí, kterému byla ve vlasti žalobkyně vystavena, vykazuje znaky domácího násilí. To může v konkrétních případech naplňovat znaky pronásledování či vážné újmy. Rozhodné je, zda je stát původu žadatelky schopen a ochoten poskytnout ochranu proti takovému jednání. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyně měla možnost využít k ochraně svých práv před jednáním ze strany druhu pomoci úřadů Ukrajiny, které se problematikou domácího násilí zabývají. Dle informace OAMP ze dne 13. 2. 2017 schválil ukrajinský parlament návrh nového zákona č. 1756 - VIII o prevenci a boji proti domácímu násilí, přičemž legislativní proces stále pokračuje. Návrh nového zákona předpokládá zavedení jediného rejstříku případů, do něhož budou zaznamenávány všechny případy domácího násilí včetně viníků, dále vymezuje základní pojmy, přesněji určuje odpovědnosti jednotlivých orgánů nebo nastavuje základní mechanismy ochrany. Navíc text trestního zákoníku bude doplněn o čl. 126 - 1 domácí násilí. Opatření proti domácímu násilí jsou zakotvena a ošetřena i v dalších zákonech a nařízeních. V zemi existuje několik linek důvěry určených výhradně pro oběti domácího násilí, případně pro ženy v těžké životní situaci. K problematice domácího násilí se na Ukrajině věnuje celá řada neziskových organizací, například La Strada, a některé provozovaly vlastní střediska poskytující například psychologickou pomoc. Neziskové organizace spolu s mezinárodními organizacemi zároveň zvyšují povědomí o domácím násilí a právech žen obecně. Žalovaný připustil, že výše citovaná informace hovoří i o neschválení tzv. Istanbulské úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí ukrajinským parlamentem a o tom, že domácí násilí v ukrajinské společnosti nebylo chápáno jako vážný zločin, ale spíše jako soukromá věc mezi manželi, resp. partnery. Žalovaný uvedl, že si je vědom toho, že domoci se práva na Ukrajině není snadné. Po prostudování případu žalobkyně však dospěl k názoru, že její postavení na Ukrajině před jejím odjezdem z vlasti nebylo natolik tristní, jak se žalobkyně snažila správní orgán přesvědčit, a žalobkyně měla možnost se domáhat účinné pomoci státních orgánů své vlasti. Žalovaný vycházel z toho, že žalobkyně a její partner nebyli oddáni, žili spolu jako druh a družka. Ačkoli žalobkyně spolu s partnerem obývala společnou domácnost v jeho domě, sama byla vlastníkem bytu, kam v minulosti několikrát před násilným chováním svého druhu utekla. V rámci doplňujícího pohovoru pak výslovně uvedla, že od tohoto bytu její partner neměl klíč. Žalobkyně tak svého partnera do svého bytu pouštěla zcela dobrovolně a dobrovolně se s ním i vracela do jeho domu, protože ji druh vždy přemluvil, že bude všechno v pořádku. Žalobkyně také měla dle názoru žalovaného dostatek příležitostí obrátit se na odpovědné orgány své

vlasti s žádostí o pomoc, to však neučinila. K zajištění své bezpečnosti na Ukrajině žalobkyně nevyvinula žádnou snahu a svou situaci se rozhodla řešit vycestováním z vlasti. Poté, co žalobkyně pobývala několik měsíců v zahraniční, konkrétně v Polsku u své sestřence, se v dubnu 2016 vrátila zpět do vlasti a až do svého dalšího odjezdu ze země v prosinci 2016 pobývala u své tety v Ternopilské oblasti, aniž by byla svým bývalým partnerem nebo kýmkoliv z Právěho sektoru kontaktována. V té době neměla žalobkyně žádné jiné problémy, což vedlo žalovaného k názoru, že žalobkyně mohla své problémy vyřešit prostým přestěhováním se v rámci Ukrajiny.

4. Žalovaný proto neshledal, že v případě žalobkyně existovaly takové skutečnosti, které by byly důvodné pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu.
5. Žalovaný také zkoumal, zda žalobkyni nelze udělit azyl z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Zabýval se rodinou, sociální a ekonomickou situací žalobkyně, přihlédl k jejímu věku a zdravotnímu stavu. Uvedl, že žalobkyně je dospělou, plně právně způsobilou osobou. Co se týče jejího zdravotního stavu, žalovaný konstatoval, že ze sdělení žalobkyně ani z jí doložených lékařských zpráv nelze učinit závěr, že by se žalobkyně aktuálně nacházela v přímém a bezprostředním ohrožení života. Žalobkyně je podle svých slov léčena ambulantně, navštěvuje pouze gynekologa a praktického lékaře. Co se týče případně další léčby na Ukrajině, žalovaný odkázal na informaci Světové zdravotnické organizace (WHO) Ukrajina: Průzkum zdravotního systému 2015, dle které na Ukrajině aktuálně dochází k aplikaci reformního programu pro zdravotnictví a obyvatelé jednotlivých spádových oblastí mají nárok na kompletní zdravotnické služby v jakékoliv nemocnici či příslušné poliklinice v oblasti. Z výše citovaných zpráv je zřejmé, že léčba zdravotních potíží žalobkyně je na Ukrajině dostupná a žalobkyně nenáleží k žádné skupině osob potýkajících se s omezenou dostupností k lékařské péči. Žalovaný konstatoval, že nepopírá, že úroveň lékařské péče poskytované v zemi původu je jistě nižší, než úroveň lékařské péče v České republice, zdůraznil však, že účelem humanitárního azylu není řešení situace u osob, pro které by například případné léčení v rámci zdravotního systému České republiky mohlo být z dlouhodobějšího hlediska určitým způsobem výhodnější. Z žádné lékařské zprávy doložené žalobkyní, ani z jejího sdělení nevyplývá, že by žalobkyně nebyla schopna pracovat. Co se týče psychického stavu žalobkyně doloženého lékařskou zprávou 15. 2. 2017 sepsanou MUDr. K., bylo žalobkyni doporučeno užívání antidepresiv Sertivan či Atarax a byla jí doporučena psychoterapie. Ve zprávě není uvedeno, že by tento stav znemožňoval běžný život žalobkyně. Žalovaný zdůraznil, že humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností, které však v případě žalobkyně neshledal.
6. Žalovaný současně posuzoval, zda žalobkyně nesplňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu a konstatoval, že žalobkyně neuvedla a ani žalovaný nezjistil žádné skutečnosti, na jejichž základě by mohla žalobkyni hrozit vážná újma uložení nebo vykonáním trestu smrti ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný nezjistil ani žádné skutečnosti, ze kterých by vyplývalo, že by byla žalobkyně na Ukrajině vystavena skutečně hrozícímu nebezpečí vážné

újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Povinnost nevystavit žadatele o azyl mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu, je dána, pokud hrozí reálná nebezpečí, že bude takovému zacházení vystaven. Žalovaný neshledal, že by žalobkyni hrozilo skutečně nějaké reálné nebezpečí. V případě poškození způsobeného trestnou činností a jakýchkoliv excesů ze strany soukromých osob lze na Ukrajině vyhledat pomoc u státních orgánů. Žalobkyně má na Ukrajině také možnost přístupu k lékařské péči, což ostatně sama v průběhu správního řízení nepřímou potvrdila doloženou lékařskou zprávou z nemocnice Ivano-Frankovsku, z níž vyplývá, že jí byla ve vlasti stran jejích problémů s ledvinami poskytnuta adekvátní lékařská péče. V zemi původu žalobkyně také neprobíhá také ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat žalobkyni za vážnou újmu podle § 14 odst. 2 písm.. c) zákona o azylu. Případné vycestování žalobkyně nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky.

7. Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně včasnou žalobou. Namítala, že splnila podmínky pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů příslušnosti k určité sociální skupině ve státě, jehož občanství má. Podle kvalifikační směrnice čl. 10 bod 1 písm. d) pro účely určení příslušnosti k určité společenské vrstvě nebo vymezení rysů takové skupiny musí být náležitě uvážena hlediska spojená s pohlavím. Žalobkyně má za to, že ženy vystavené domácímu násilí na Ukrajině jsou příslušníky sociální skupiny, která má společné charakteristické rysy. Žalobkyně odkazovala, že na správu Ministerstva zahraničních věcí USA o stavu lidských práv za rok 2016 na Ukrajině ze dne 3. 3. 2017, podle které domácí násilí páchané na ženách zůstává vážným problémem. Podle úřadů generálního prokurátora bylo zaznamenáno 922 případů domácího násilí v průběhu prvních devíti měsíců roku, a z toho 833 případů bylo předáno soudu. Advokátní skupiny tvrdily, že procento žen vystavené fyzickému násilí nebo psychickému týrání v domácnosti zůstává vysoké. Skupiny za lidská práva uvedly, že schopnost agentury rozpoznat a hlásit případy domácího násilí je omezená a preventivní služby zůstaly nedostatečně financovány a nedostatečně rozvinuty. Dle těchto skupin pro lidská práva orgány činné v trestním řízení nepovažují domácí násilí za závažný trestný čin, ale spíše za soukromou záležitost, která má být vypořádána mezi manželi. Žalobkyně má odůvodněný strach z pronásledování, neboť jí partner ubližoval prakticky po celou dobu, co byli spolu, ale zhoršilo se to po té, co se dostal k moci Pravý sektor. Dle žalobkyně pronásledování jejím druhem a Pravým sektorem dosáhlo intenzity § 2 odst. 4 zákona o azylu. Žalobkyně citovala z příručky UNHCR, že není pochyb o tom, že znásilnění a jiné formy násilí související s pohlavím jsou činy, které způsobují silnou bolest a utrpení duševní i fyzické jako formy pronásledování, ať už se jedná o státní nebo soukromé subjekty. Žalobkyně odkazovala na informace o zemi původu, které dle jejího názoru dokládají, že ochrana žen vystavených domácímu násilí je neúčinná. Konkrétně citovala opět ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o stavu lidských práv za rok 2016 na Ukrajině ze dne 3. 3. 2017. Zprávu o domácím násilí na Ukrajině podala dne 10. 7. 2015 také Kanada. Podle této zprávy mnoho žen, které jsou obětí domácího násilí, nepožadují pomoc. Většina případů domácího násilí není hlášena. Násilí na ženách ze strany mužů bylo

vždy považováno za soukromou rodinnou záležitost. Podobně také v novinách ombudsman v roce 2012 prohlásil, že domácí násilí je skrytý problém a že státní agentury a veřejné organizace si nejsou tohoto problému vždy vědomy. Z citovaných zpráv dle žalobkyně vyplývá, že domácí násilí je na Ukrajině velmi častým jevem a policií je často považováno za soukromou rodinnou záležitost a ohlášeným domácím násilím se nechtějí zabývat. Ačkoli existují centra, která poskytují přístřeší a pomoc, jsou kapacitně omezená a nedostatečná, pro mnohé obyvatele nedostupná. Zprávy popisující problematiku domácího násilí na Ukrajině odpovídají výpovědi žalobkyně, která uvedla, že se na policii obrátila, ta ji ale pomoc neposkytla. Žalobkyně dále odkazovala na zprávu Amnesty International 2015/2016 ze dne 24. 2. 2016 a informaci Immigration and Refugee Board of Canada ze dne 22. 7. 2016. Z uvedených zpráv vyplývá, že Pravý sektor je ozbrojenou skupinou, která se dopustila série protiprávních činů. Protože druh žalobkyně je členem Pravého sektoru, hrozí žalobkyni vážná újma i ze strany této skupiny. Žalobkyně má obavu vrátit se do země původu neboť je přesvědčena, že by jí druh na Ukrajině našel, Pravý sektor je všude, má moc, zjistili by kde je, a žalobkyně nemá kam se přestěhovat. Žalobkyně dále namítala, že v jejím případě byly dány i důvody zvláštního zřetele hodné pro udělení humanitárního azylu. Žalobkyně má z dob pronásledování svým druhem psychické problémy a její návrat do vlasti by mohl mít silně negativní vliv na její psychický stav i fyzické zdraví. Žalobkyně uzavřela, že žalovaný při svém rozhodování nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, nepřihlížel ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo, zejména k informacím o zemi původu ohledně domácího násilí na Ukrajině a reálným možnostem ochrany ze strany státních orgánů. Dle žalobkyně se žalovaný také jen povrchně zabýval vlivem Pravého sektoru. Ze všech výše uvedených důvodů žalobkyně navrhovala, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

8. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě zdůraznil, že při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyni vycházel především z její výpovědi, jí doložených materiálů a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině a které jsou součástí správního spisu. Žalobkyně měla možnost se s těmito informacemi seznámit, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Této možnosti žalobkyně nevyužila, proti uvedeným zdrojům informací a způsobu jejich získání nevyslovila žádné námitky. Žalovaný zopakoval argumentaci uvedenou v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Pokud se žalobkyně nepokusila využít možnosti požádat o ochranu vnitrostátní orgány v zemi původu, neuvedla žádné konkrétní důvody, na základě kterých by jí měla být ukrajinskými státními orgány taková pomoc odepřena, nemohl žalovaný ani posoudit, zda jí byla adekvátní ochrana v zemi jejího původu poskytnuta. K otázce, zda je možné se u ukrajinských státních orgánů domoci účinné ochrany před výhružkami soukromých osob, se vyjádřil opakovaně i Nejvyšší správní soud, např. v usnesení ze dne 7. 8. 2013, č. j. 1 Azs 9/2013-36. Žalovaný konstatoval, že si je vědom, že dle judikatury Nejvyššího správního soudu může být domácí násilí za určitých okolností také azylově relevantním důvodem, přičemž tyto okolnosti záleží především na zemi

původu, jejich právních, sociálních či kulturních normách a hodnotách. Je proto třeba analyzovat a zvažovat, zda je příslušný stát schopen či ochoten zajistit oběti domácího násilí potřebnou ochranu, nebo zda je na místě poskytnutí mezinárodní ochrany. Žalovaný zopakoval, že v případě žalobkyně dospěl k závěru, že měla na Ukrajině možnost využít k ochraně svých práv před jednáním ze strany svého agresivního druhá pomoci úřadů Ukrajiny, které se problematikou domácího násilí zabývají. Dle žalovaného je zřejmé, že státní orgány Ukrajiny násilná jednání ze stran soukromých osob, včetně páčání domácího násilí, netolerují, nepodporují a postihují. Uvedené ovšem platí vždy za podmínky, že jsou o takovém jednání objekty informovány. Žalovaný uzavřel, že se při posuzování žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu nedopustil žádné nezákonnosti a navrhol žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

9. Krajský soud po zjištění, že napadené rozhodnutí je způsobilé k přezkumu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) a žaloba byla podána v zákonné lhůtě, tj. dle § 32 odst. 1 zákona o azylu před uplynutím patnácti dnů od doručení napadeného rozhodnutí žalobci, přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání ohoto rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Žalobní body vymezené žalobkyní směřují zejména proti tvrzenému nesprávnému posouzení její žádosti o udělení mezinárodní ochrany z hlediska azylu dle § 12 písm. b), humanitárního azylu dle § 14 a doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. V mezích žalobních bodů zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal.
11. Soud se nejprve zabýval argumentací žalobkyně strachem z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině v souvislosti s domácím násilím, kterému byla v zemi původu vystavena ze strany svého druhá.
12. Obtěžování žalobkyně ve formě napadání a verbálních útoků ze strany bývalého druhá je typickým příkladem potíží působených soukromými osobami (nestátními původci), které zpravidla nepostačují k udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Toto pravidlo ovšem není neprolomitelné. Za určitých okolností může být negativní chování soukromých osob přičteno státu, a to zejména za situace, kdy stát není ochoten nebo schopen poskytnout ochranu osobě pronásledované ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu (k tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57).
13. V této souvislosti lze odkázat dosavadní četnou judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozhodnutí ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48 či ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 - 68), dle které skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, pokud problémy se soukromými osobami nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodu rasy,

národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory.

14. Při posouzení otázky udělení azylu je tudíž podstatné, zda byli původci pronásledování (zde bývalý druh žalobkyně) motivováni některým z azylově relevantních důvodů. Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 10. 9. 2008, č. j. 9 Azs 49/2008 - 55, vyslovil, že „domácí násilí je bezesporu celospolečenským jevem, který nelze podceňovat a který vyvěrá z podhoubí sociální diskriminace a který je zpravidla determinovaný příslušností k určitému pohlaví. Jako takový přitom může být za určitých okolností také azylově relevantním důvodem a právě tyto okolnosti, které záleží především na zemi původu, jejích právních, sociálních či kulturních normách a hodnotách, je třeba analyzovat a zvažovat, zda je příslušný stát schopen či ochoten zajistit oběti domácího násilí potřebnou ochranu nebo zda je na místě poskytnutí mezinárodní ochrany, a to na základě příslušnosti k určité sociální skupině.“
15. Z daného rozhodnutí a rovněž z rozhodnutí ze dne 29. 7. 2009, č. j. 4 Azs 31/2009 - 93, vyplývá, že domácí násilí spočívající v napadání (bývalým) druhem může v konkrétních případech naplňovat znaky pronásledování (ve vztahu k azylu), či nebezpečí vážné újmy (ve vztahu k doplňkové ochraně), podle toho, zda je stát původu žadatele schopen a ochoten poskytnout ochranu proti tomuto jednání.
16. Nejvyšší správní soud v již zmiňovaném rozhodnutí sp. zn. 9 Azs 49/2007 rovněž uvedl, že „skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vybrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“ Ve správním řízení byla tato otázka a možnost deklarované i faktické ochrany poskytované ukrajinskými orgány zkoumána dostatečně. Žalobkyně se dle svých slov na policii se svými potížemi obrátila pouze jednou, asi před deseti lety, kdy jí policie nebyla schopná pomoci. Tuto skutečnost však nelze podle krajského soudu vyložit takovým způsobem, že došlo k odmítnutí pomoci nebo dokonce ke schvalování či k podpoře bezesporu odsouzeníhodného jednání bývalého partnera. Takové jednání nemůže být přičteno státu a ani nelze vyslovit závěr, že by ukrajinské státní orgány podporovaly či tolerovaly násilí na ženách ze strany jejich (bývalých) partnerů, a to z důvodu jejich příslušnosti k sociální skupině, příp. pohlaví. Nelze jej tak považovat za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu (k tomu srov. rozhodnutí ze dne 9. 9. 2004, č. j. 2 Azs 147/2004 - 41). Žalobkyně si na postup policie nestěžovala, neučinila žádné další opatření ve vztahu ke státním orgánům Ukrajiny, ani nehledala ochranu u jiného kompetentního orgánu země původu. Z vlastního rozhodnutí nepodala na svého bývalého druhu trestní oznámení a nevyužila ani možnosti nalézt trvale účinnou ochranu v jiné části státu (k tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2006, č. j. 4 Azs 336/2005 - 59). Dočasně pobývala u tety v Ternopilské oblasti, naposledy těsně před odjezdem do České republiky v období od dubna do prosince 2016, kde dle svých slov žádné problémy

s bývalým druhem neměla. V této souvislosti lze odkázat rovněž na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, podle kterého pro to, „aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpát všechny reálně dostupné prostředky ochrany.“

17. Krajský soud si je vědom nelehké situace žalobkyně, nicméně azylové řízení není povoláno k poskytnutí ochrany při jakýchkoliv potížích způsobených soukromou osobou či před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu. Přestože je domácí násilí závažným a patologickým jevem, je řešení tohoto problému primárně úkolem orgánů konkrétního státu, pokud se neprokáže, že dotčené orgány řešení nezvládají zajistit či ho záměrně odmítají, což v projednávaném případě prokázáno nebylo.
18. V rozsudku ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 Azs 151/2015 - 36, se Nejvyšší správní soud v rámci posouzení kasační stížnosti zabýval povahou organizace Právý sektor, zejména s ohledem na potírání nezákonné činnosti hnutí ze strany státního aparátu. V daném případě dospěl k závěru, že Právý sektor je nestátním subjektem, v otázce obrany před ním lze vyhledat pomoc u policejních složek a u prokuratury, případně u útvaru vnitřní kontroly konkrétního policejního okrsku. Dále uvedl, že ukrajinská státní moc protiprávní jednání Právého sektoru nepodporuje. Jak soud v tehdy projednávaném případě uzavřel, ukrajinské státní orgány naopak aktivně potírají nezákonnou činnost tohoto hnutí.
19. V rozsudku ze dne 17. 12. 2015 č. j. 5 Azs 158/2015 - 24, Nejvyšší správní soud uvedl, že bombové útoky v Mukačevu a Lvově z července 2015, za které je Právý sektor odpovědný, byly ojedinělým incidentem kriminální povahy mezi radikálními stoupenci organizace a vládními úřady. Státní orgány aktivně potírají extremistické projevy tohoto ultrapravicového radikálního hnutí a nelze se proto ztotožnit s tím, že by se proti výhrůžkám z jeho strany nedalo domoci ochrany u ukrajinských státních orgánů. Z okolností projednávaného případu ani z tvrzení žalobkyně nevyplývá, že by aktuální situace byla odlišná. Žalobkyně se totiž v projednávaném případě na ukrajinských státní orgány s tvrzenými problémy s příslušníky tohoto hnutí vůbec neobrátila.
20. Z vyjádření žalobkyně o jejím postupu při řešení svých potíží na Ukrajině nelze dospět k závěru, že se jednalo o přímou či nepřímou perzekuci ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu. Závěry žalovaného jsou tudíž správné.
21. Krajský soud se rovněž ztotožnil s hodnocením otázky, zda žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ze strany příslušníků Právého sektoru nebo bývalého druha. Závěry žalovaného jsou v tomto směru v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu; uvést lze například rozhodnutí ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5

Azs 46/2008 - 71, ze dne 14. 1. 2009, č. j. 9 Azs 69/2008 - 79, či ze dne 19. 3. 2008, č. j. 9 Azs 175/2007 - 49. V souladu se závěry vyslovenými v uvedených rozhodnutích lze uvést, že vyhodnocení nebezpečí vážné újmy představuje aplikaci typického neurčitého právního pojmu. Jeho naplnění závisí vždy na úvaze správního orgánu, který vychází ze skutkových okolností konkrétního případu, z informací o zemi původu žadatele. Je nepochybné, že intenzita nebezpečí vážné újmy (zde mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ze strany soukromé osoby) musí vykazovat určitou úroveň. To platí i o riziku, že k této vážné újmě dojde. Těmito aspekty se žalovaný zabýval a neshledal, že by žalobkyni skutečně hrozilo reálné nebezpečí. Krajský soud se závěry žalovaného ztotožňuje.

22. Ani námitky týkající se nedostatečného posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu zakotveného v § 14 zákona o azylu neshledal soud důvodnými. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004 - 55, vyložil, že smysl humanitárního azylu spočívá v tom, že azyl lze poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádný z případů předpokládaných v § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat především na případy, u nichž je obvyklé udělování humanitárního azylu, např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou.
23. Stávající situace žalobkyně nepředstavuje natolik závažný a naléhavý důvod, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných, mohla být vnímána jako důvod pro udělení humanitárního azylu. Žalovaný se v tomto směru zabýval i zdravotními potížemi žalobkyně a zcela v souladu s vyslovenými premisami shledal, že ani tyto okolnosti nejsou s to založit důvod pro udělení humanitárního azylu. Žalobkyně není závislá na zdravotní péči České republiky, neboť i na Ukrajině jí může být adekvátní péče poskytnuta. Správní uvážení žalovaného spočívající ve volbě neudělení humanitárního azylu tedy nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem a bylo v souladu s pravidly logického posuzování.
24. Žalobkyně konečně namítla, že žalovaný nevyšel při svém rozhodování ze spolehlivě zjištěného stavu věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, a nepřihlížel ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo. Ani tyto výtky nejsou důvodné. Krajský soud na tomto místě konstatuje, že v souzené věci byl skutkový stav zjištěn řádně a důkazy, které si žalovaný opatřil, jsou pro posouzení daného případu zcela dostačující. Ze správního spisu je zřejmé, že správní orgán provedl v řízení potřebné dokazování, a z odůvodnění jeho rozhodnutí vyplývá, které skutečnosti byly jeho podkladem i jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě nichž rozhodoval o možných důvodech pro udělení jedné z forem mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalobkyní uvedené skutečnosti žalovaný hodnotil řádně, a to ve vztahu ke splnění podmínek existence systému ochrany obětí domácího násilí na Ukrajině i možnosti žalobkyně k přístupu k této ochraně; nebylo prokázáno, že v posuzovaném případě došlo k selhání ochrany ze strany

státních orgánů. Stejně tak se žalovaný řádně vypořádal s námitkami žalobkyně týkajícími se jejích obav z příslušníků Pravého sektoru. V řízení využitě informace o zemi původu odpovídají požadavkům vyjádřeným v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81 nebo ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 - 71.

25. Žalobkyně se svými námitkami neuspěla. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
26. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec dne 1. srpna 2018

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
soudkyně